

U. q. 47, 3

235
40
D. D. B. V.
DISSERTATIO INAUGURALIS
JURIDICA

De
TRADITIO-
NE PER CONSTITU-
TUM,

Quam

AUTORITATE atque INDULTU

MAGNIFICI ET AMPLISSIMI JCTORUM ORDI-
NIS IN CELEBERRIMA UNIVERSITATE SALANA
PRÆSIDE

Nobilissimo, Amplissimo, Consultissimo & Excellentissimo

DN. JOHANNE CHRISTO-
PHORO Falckner / J. U. D. & Prof. Publ. cele-

berrimo, Consiliario Saxonico, Curiæ Provincialis, Facul-
tatis Juridicæ & Scabinatus Adseffore gravissimo,

p. t. Decano spectatissimo,

Patrono atque Promotore suo aeternum venerando,

PRO LICENTIA

Summos in Utroque Jure Honores, Privilegia & im-
munitates ritè consequendi,
publica disquisitioni submitit

JOHANNES CASPARUS HORR/

Chemnit. Misnic.

In Jctorum Auditorio

Ad d. 3. Mart. Horis ante & pomeridianæ.

JENÆ, Typis JOHANNIS WERTHERI, Cl. Ioc LXV.

SERENISSIMI. ELECTORIS. SAXONIAE.

ET. BURGGRAVIL. MAGDEBUR-

GENSIS.

CONSENSIARIIIS. AULICIS. EMINEN-

TISSIMIS.

MAGNIFICIS. NORILISSLIMIS. AMPLISSI-

MIS. CONSULTISSIMIS. EXCELLEN-

TISSIMIS.

DN. NICOLAO. PFRETTZ-

SCHNERO. IN. Troschenreuth. & Delsen. &c.

JURISCONSULTO. FAMIGERABILI SA-

CRI. LATERANENSIS. PALATII. CO-

MITI. UT. ET. JUDICH. CAMERALIS.

RERUMQVE. PROVINCIALIUM.

CONSULENTI. GRAVIS.

SIMO. &c.

DN. BURCHARDO. BERLI-

CHIO. IN. Wegefarth. & Waltersdorff. &c.

JURISCONSULTO. FAMIGERATISSI-

MO. COMITI. CÆSAREO. PALATI-

NO. ET. SACRI. IMPERII. EXEM-

TO. &c.

DOMINIS. ET. PATRONIS. MEIS. RELI-

GIOSE. COLENDIS.

A 2

Nec.

NEC. NON.

NOBILISSIMIS. AMPLISSIMIS. CON-
SULTISSIMIS. EXCELLENTIS-
SIMIS.

DN. JOHANNI LINDENERO.
JURISCONSULTO. CELEBERRIMO. ET.
IN. INCLYTA. REPUBL. FREIBERGEN-
SI. GAVSARVM. PATRONO. LON-
GE. FLORENTISSIMO. &c.

DN. VVOLFGANGO CASPA-
RO MARTINI.
JURISCONSULTO. MERITISSIMO. ET.
IN. SUPREMIS. ELECTORATUS. SAXO-
NIÆ. DICASTERIIS. ADVOCATO.
HONORATISSIMO. &c.

DOMINO. AVUNCULO. ET. PATRONIS.
MEIS. OBSEQUIOSE. VENERAN-
DIS.

MAGNA-

MAGNIFICI ET EMINENTISSIMI

AMPLISSIMI ET CONSULTISSIMI

V I R I.

IGnoscite quæsò intempestivo huic allo-
quio, cui ipsemet vix ignosco, quòd consi-
lia Vestræ eminentissima & consultissima, pro
salute Patriæ & sanctæ Themidis incremento
suscepta, eñ ipsò interpellari videam. Lex est
reverentia & obsequii, hanc quæ mihi imperat
audaciam. Quantum enim in literas Vester se
profundat amor, quantum patrocinii Jurispru-
dentia deditis Vestræ præbeat benvolentia,
apprimè teneo. Motus itaque exinde, non po-
tui quin devotam Nominum Vestrorum vene-
rationem publicè contestando, hoc quicquid est
scriptionis extemporaneæ, in debitæ subjectio-
nis & observantia monimentum, cā, quā par est,
submissione **VESTRIS VIRTUTIBUS**
EXCELLENTISSIMIS consecrem. Ac-
cipite illud quæsò, **PATRONI MAGNI**,
fronte ut soletis facili & serenâ, Musasque im-
posterum meas Vestrī Clientibus annumerare
pergite. Ego verò Triunum illud Numen de-
votis usque venerabor votis, in prosperitate ut
omnigenâ **VOS toti Reip. Literariæ bono diu-**

A 3

diu-

diuque conserveret, quod aqua & sancta Justitia
Vestrī adjuta radiis indies magis magisque
splendescat! Nec enim maturiores VOS volo
cœlorum Incolas, quam diuturniora terrarum
Lumina. Valete VIRI MAGNI, PATRES
PATRIÆ, JUSTITIÆ SACERDOTES, PA-
TRONI OPTIMI, & sacro favore Vestro fa-
vere pergitē

*VESTRIS MAGNIFICENTIIS
ET EXCELLENTIIS*

Dab. Jenæ è Museo
meo. d. 2. Mart.
A.O.R. M.DC.LXV.

*Subiectissimo
addictissimo*

JOHANNI CASPARO HORNIO,
J. U. Ddo.

Q. D. B. V.

DISSERTATIONIS INAUGURALIS
JURIDICÆ

De
TRADITIONE PER CON-
STITUTUM

PRO O E M I U M .

Rem satis ingeniosam aggredior.
Materiam siquidem de Traditione per
constitutum tam intricatam, ut ad eva-
dendum filo opus sit Ariadneo, ecquis
non videt? Eapropter à Tiraquelle *in*
tr. de jur. constitut. possessor. per infinita
salebrosa ac ambigua pertractatur; à reliquis vero
Dd. primis tantum, quod dicitur, labris & per satu-
ram quasi attingitur. Nec absque causâ. Cum ex
Intimo Fictionum juris meditullio prodeat, quæ à Ja-
son. *in l. 15. de usurpat. circ. fin.* profundissimis annu-
merantur materiis. Præterea pro obje~~cto~~ Possessionem
agnoscit, quæ non minus certè difficultatis quam uti-
litatis habet. *Menoch. de ret. poss. in prælud. n. 2.* Fictiones
vero juris quod concernit, sanè inter remedia, qui-
bus saluti Reip. consulitur, non ultimum illæ inve-
niunt locum. Quippe quæ à Legumlatoribus sunt in-
ventæ, ne jura per crebram mutationem redderentur
elusoria, sed *juxta l. un. C. de inoff. dot.* lex legi concor-
date, & ita rigor juris æquitate quādam temperare-
tur

eum arg. l. 8. C. de judic. Hinc quoque remedia in l. 2.
§. 1. de usufruct. car. rer. quæ usu consum. & legum subtilitates in l. 30. C. de jur. dot. appellantur. Nec ferendum, odioso illas insigniri nomine, ac si mendacia oleant. Minimè. Ad fallendum natæ non sunt fictio-
nes juris, sed ad utilitatem, nec ullum dolo pârânt pa-
trocinium. Cùm mendacia sint actus morales cum
intentione fallendi Cc. ad c. beatus Paulus. 22. qu. 2. Ac-
cedit, quod veritatem potius, quoad fieri potest, imi-
tentur, quâm adversentur. fac. l. 23. de liber. & posthum.
Hinc nec fingunt in jure prohibita v. g. adulterium li-
citum. gl. in l. 30. §. alt. de legat. 1. nec impossibilia in
genere, v. g. lapidem vivere. Joan. à Reberteria. lib. 3. Tô-
pic. jur. c. 1. Æquiparata sunt. De quibus regula: quòd
quoad dispositionem juris paria sint, esse tale & habe-
ri pro tali. Fachin. controu. jur. lib. 11. c. 7. Eosdem
quoque producunt effectus, sive positivè l. 7. de stat. hu-
min. sive privativè l. 1. §. 8. de B. P. sive translativè fin-
gant l. 15. §. 1. ad L. Aquil. Id quod ex Traditione no-
strâ per Constitutum, apertè liquet. Hæc enim æquè
ac realis traditio veram transfert possessionem, uti vi-
dere licet ex l. 18. pr. de A. P. qui textus apprimè utilis
est nostræ traditioni, prout infra patebit.

Cùm itaque Traditio hæc constitutiria tam nobil-
les sibi asserat parentes, fortis vero creentur fortibus
& bonis, augure Horatio; dignitas & excellentia hu-
jus materiæ cuivis facilè erit obvia. Ad cujus diluci-
dationem nunc, favente Divino Numine propius me
convertere, ingeniumque meum pro Dissertatione
Inaugurali subtilitatibus hisce exercere mens est.

Quandoquidem autem Ordo sit anima rerum,
capropter ne in limine statim impingere videar, fœ-
daque

daque mihi suboriatur nominis & rerum confusio,
juxta l. ult. C. de leg. tut. Dissertationem hanc sequen-
ti sum absoluturus Methodo: ut initium faciam ab O.
nomatologiâ sive nominis evolutione, *de quâ vid.*
Membr. I. Illam excipiet Pragmatologia sive defini-
tio rei, ejusque divisio, *de quâ vid.* *Membr. II.* Huic in-
sistet Æthiologia sive tractatio causarum, *quâ de in*
Membr. III. Clausulam denique ponet Energologia
sive annotatio Effectuum, unâ cum annexis contrariis
& affinibus, *de quâ consulatur Membr. IV.* Quæ omnia
felici ut procedant Oscine, gratiam & assistentiam Tri-
uni Numinis flexo poplite oro & exoro!

M E M B R. I. ONOMATOLOGIA.

C A P. I. De Quæst. An sit?

I.

Quod Sacerdotes Justitiæ non minori verborum,
quam rerum, curâ tangantur, *ex l. 1. de j. & j. l. 1.*
§. 1. de pact. l. 1. §. 1. de tutel. præprimis verò *ex t. t. de*
V. S. cognoscere licet. Quorum vestigiis meritò &
mihi insistendum esse reor.

II. Necessarium tamen duxi, antequam ad ipsam
nominis definitionem me accingam, quæstionem
illam *an sit*, vel *an detur traditio per Constitutum?*
brevibus delineando præmittere. Siquidem non pa-
rum hic nobis præjudicii facere videtur opinio Hu-
berti Giphiani *in comm. ad l. 18. pr. de A. P. n. 2.* & *ad*
l. 10. de donat. n. 10. *absolutè negantis*, ullum dari Con-
stitutum possessorium, cùm potius niterum Glosto

B

gra-

graphorum sit inventum. Multò minus itaque dabitur Traditio per Constitutum.

III. Rationibus hisce innititur: (1.) quòd Constituti Possessorii in toto Jure Civili nullum appareat vestigium. Nam *d.l.18.pr.* facilè de aliis modis, quibus alieno nomine possidetur, accipi posset. Ita quoque sentit *de l.77.de R.V. & l.32. §.1. de A.P. l.28.C.de donat.* (2.) quòd in omni transferendæ possessionis modo, præter animum & affectum opus sit actu aliquo corporeo, *per l.3. §.1. & 3. de A.P. l.8. eod.* qualis actus hic desideretur. (4.) quod traditionibus, non nudis pactis, dominia rerum transferantur; Constitutum verò sit nudum pactum, nullam traditionem respiciens. Et denique infert (4.) quòd facta possessionis traditio requirat aliquod supplens naturalem traditionem, quæ præcesserit, ut *in l.9. §.5. de A.R.D.* id quod tamen in traditione hâc per Constitutum planè absit.

IV. Verùm enim verò, cùm apertissima sedes Traditionis nostræ præprimis in *d.l.18.pr. de A.P.* se exerat, uti infra ex Membr. II. c. 2. patebit, Giphanio certè assentiri nequeo; quod tantò audacius facio, quanto insigniores hujus sententiæ patronos invenio.

V. Hoc equidem Giphanio largior, vocem Constituti Possessorii (nam de conventionali illo Constituto non loquor) quoad nomen sive terminum technicum in jure non extare. Sed quid inde? Tralatitium quippe est, legem constare verbis & sententiâ *l.29.de leg. l.6. §.1. de V.S.* legisque sententiam ante omnia esse excutiendam *l.17.de LL.* Hoc præsupposito, si non ex verbis, ex sententiâ tamen legis hoc constitutum probari posse, nullus dubito. Nec enim novum est,

est, permulta in jure nostro *¶ 24. vices* comprehendit,
quaꝝ tamen *καὶ λέξιν* minimè. Terminis siquidem &
verbis docendi gratiā quandoque uti licet, quaꝝ LL.
ignorant, modò res ipsa subiecta demonstretur, inquit
Bachov. *ad pr. Inst. de usufr.*

VI. Ad alteram objectionem repono, quòd uti-
que & in hâc traditione per Constitutum actus qui-
dam corporeus interveniat. Et quidem (1.) respectu
personæ tradentis. Is enim actus possessorios, qui cor-
poris ministerio suō nomine geruntur, omittit, quam-
vis in fundo maneat. Nec refert, quòd solo animo
hoc modo amitti dicatur, *l.3. §. 6. de A. P. l. 17. §. 1. eod.*
Illud enim fit ratione illius modi amittendi, quòd cor-
pore & animo simul aut egrediendo aut tradendo
possessionem amittimus, *arg. l. 44. §. 2. de A. P.* Non
verò quasi omnis corporalis hîc sit exclusa possessio;
sed corporalis tantùm ex illâ re, cuius possessio animo,
tanquam principio & causâ primariâ, amissa est, dis-
cessus excluditur, ita ut detentio tantùm nuda sine pos-
sessionis exercitio remaneat. *Add. Magnif. Dn. Struv.*
Præceptor atque Promotor meus summoperè venerandus,
in Syntagm. jur. Exer. 42. th. 32. Sic quoque corpore
quandoque amitti dicitur possessio, cùm corporalis
institendi facultas sit sublata, non quasi animo pos-
sessio retineatur, sed quòd corpus principium amissio-
nis sit, illique causam det. Hinc quamvis vi dejectus
animum possidendi gerat, minimè tamen possidebit,
quòd ejusmodi animus yanus sit, & sine effectu. *arg. l.*
17. pr. de A. P. l. 3. §. 9. l. 25. §. 2. eod. Alterum igitur al-
terum in possessionis amissione per consequentiam
secum trahat necesse est. (2.) Respectu personæ Ac-
cipientis intervenit actus corporeus, dum corporali

ministerio Constituentis possessor fieri dicitur in d. l. 18. pr. de A. P. Quòd verò corpore quoque alieno invitè quoque acquirere queamus, disertè docent l. 34. §. 1. l. 49. §. 2. d.t. l. 47. de usurpar. l. 11. C. de A. P.

VII. Nec reliqua quoque ad assentiendum inducunt. Non enim constitutum nostrum consideramus ut pactum nudum, sed quatenus insimul habile est ad inducendam factam traditionem. Hinc ad evadendos illos laqueos non de constituto nudo, sed de traditione factâ per Constitutum differere placuit. Neque illud est universale, quod Giphanius ex l. 9. §. 5. de A. R. D. profert, cùm illud tantum procedat, si traditio ex titulo inhabili facta animum possidendi præcesserit; non verò si ipso actu titulo statim habili coniungantur. Et particula *veluti* d. l. accipitur exemplificativè, non taxativè. Huc quoque facit l. 18. §. 2. in fin. de A. P. l. 1. §. 21. eod.

CAP. II.

De Quæst. Quid sit?

IX. Visâ quæstione an sit, & obstaculis remotis, ordine ducimur ad explicandum: quid sit traditio per Constitutum? Procedat itaque Definitio nominalis, quam Realis postmodum excipiet. Consistit verò Nominalis in contemplatione Vocum, prout considerantur 1. in sensu diviso, 2. in sensu composito. Et quidem secundum Etymologiam, Homonymiam & Synonymiam.

IX. Quòd itaque considerationem in sensu diviso concernit, dicitur traditio per Constitutum. 1. Traditio quasi translatio. Et sumitur vel impropriè pro translatione rerum incorporalium l. 1. §. 2. de S. R. P.

R. P. vel propriè, pro rerum corporalium translatiōne.
Et iterum accipitur (1) generaliter, pro quācunq; tradi-
tione nudā, cāq; insufficienti vel ad transferendam pos-
sessionem l. 8. seq. *Commod.* l. 17. §. ult. ff. *deposit.* l. 39. *locat.*
vel ad transferendum dominium l. 28. *de U. O.* (2) specia-
liter, quat. nascitur ex titulo ad possessionem transfe-
rendum habili, & quandoque etiam per possessionem
dominium importat. l. 20. *C. de pacē.* l. 31. *pr. de A. R. P.*
Quæ ultima significatio est hujus loci. Vocatur aliàs
Datio possessionis.

X. Dicitur porrò per constitutum. Constitue-
re verò à con & verbo statnere profluit, quod idem est
ac sentire, ponere, stabilire. *Rittershus. ad §. 8. 3. de A-*
ction. Et varias fortitutur significationes. Denotat enim
(1) in animo aliquid secum destinare, v. g. se nolle pos-
sideret l. 17. *de A. P.* (2) idem quod sancire, ordinare (id-
que quando cum Accusativo rei construitur) hinc
constitutum substantivè positum denotat constitutio-
nem, *Eine Satzung/Ordnung;* Ajectivè verò idem
quod ordinata geordnete Dinge. Sic dicitur: *jus con-*
stitutum l. 25. de donat. int. vir. & ux. Ususfructūs consti-
tutus l. 6. *de Usufr.* pars constituta l. 3. *si quis à par. manum.*
quæ scil. secundum Brisson. Patrono ex L. Papiā ordi-
nata. (3) repeterē obligationem, & collocare in alterius
locum (idque quando cum Dativo vel Accusativo per-
sonæ construitur, v. g. constituere sibi aliquem , vel
constituere se pro alio) & vocatur constitutum con-
ventionale it. Promissorium *Zaf. ad tit. de constitut. pe-*
cun. in pr. (4) idem quòd pacisci, convenire. Sic *Terent.*
in Hecyr. constitui cum hospite meo. Et hæc ultima
significatio est hujus loci. Vocatur aliàs hoc Constitu-
tum constitutio, assertio, destinatio, conventio, pa-
cium.

XI. Hisce præmissis Traditio per Constitutum
in sensu composito erit actualis translatio possessio-
nis mediante pacto Constituti Possessorii peracta. Vo-
catur aliás à Dd. traditio constitutitia. Tiraq. d. tr. de J.
C. P. part. I. num. 20. It. absolutè constitutum possesso-
rium.

MEMBR. II.

PRAGMATOLOGIA.

CAP. I.

De Definitione Reali.

XII. Expositâ Nominali, ad Realem Definitionem
me converto, quæ contemplatione rei solvitur. Hanc
missis aliis ita formo: Traditio per constitutum est
actus fictæ traditionis, quæ possessio ex dispositi-
one juris ab eo, qui alterius nomine se velle possi-
dere constituit, accedente justâ causâ in Constitu-
tarium transfertur, ut eō expeditiori modo uter-
que emolumendum capiat.

XIII. Definitio hæc constat Genere & Diffe-
rentiâ Specificâ. Generis loco ponitur: quod sit (1)
actus. Latiùs sumto hoc vocabulo, ita ut tam actum
tradentis quam accipientis in se comprehendat. Est
enim vocula correspondiva, quæ intelligi nequit, nisi &
voluntas accipientis adsit, ob regulam generalem, præ-
scriptam à Javoleno in l. 55. de O. & A.

XIV. (2) Fictæ traditionis. Notum equi-
dem est actus Traditionis esse vel veros vel fictos, prout
ipsa Traditio est vel vera vel ficta, quæ & quasi traditio

vo-

vocatur. Tertiam traditionis speciem , nimirum quasi veram,cum Francisco de Amaya *L. 2. cap. 10. n. 48.* tanquam supervacuam non admittimus. Et vera quidem traditio est,quæ expeditur vel de manu in manum datione,maximè si res sit mobilis; vel inductione in rem tradendam,si res sit immobilis. *l. 1. § 3. de A. P. l. C. 2. pro soc.* Ficta verò est, ubi actus fictus intercedit vel ratione rei tradendæ , si signum ponitur pro re signatâ *l. 74. de contrah. emt. l. i. C. de donat. §. 44. 3. de R. D. l. 9. §. 6. de A. R. D. 2. F. 2.* vel ratione ipsius actus tradendi,& quidem tam per longam manum, sive proprius *l. 79. de solut. l. 1. §. 21. l. 18. §. 2. de A. P.* sive è longinquo demonstratio fiat *d. l. 18. §. 2. de A. P.* quām per brevem manum. *l. 43. §. 1. de jur. dot. l. 3. in fin. de donat. i. v. & u.* Quo c̄tiam referimus traditionem nostram per constitutum. Siquidem & h̄c possessio Constitutario tradita, & ad constituentem brevi manu iterum profecta fingitur.

XV. Nec movet sententia statuentium, possessionem per constitutum tradi non à priori , sed à posteriori, ratione argumenti & signi,quō alius quidam jam tum factæ traditionis modus exprimitur ; Illum vero modum esse vel ipsam venditionem,vel donationem &c. Siquidem illi confundere mihi videntur titulum sive causam tradendi cum ipsa traditione. Quæ tamen sunt distincta. Add. Magnif. Dn. Struv. *d. l. exerc. 41. th. 56.* Sed inquis : ad traditionem quandoque nudam sufficere contrahentium voluntatem *§. 43. 3. de R. D. Resp.* nuda voluntas ibi intelligitur,non quæ omni caret traditione , uti pactum dicitur nudum *l. 20. C. de pac̄t.* Sed ex comparatione rei illius,cui illō loco opponitur,nuda scil. à naturali & verâ traditione. Nec obstat porrò *l. 3. §. 6. de A. P. l. 19. §. 1. cod.* quæ de amissione qui-

quidem loqvuntur, non verò de possessionis translatione, quæ sit per traditionem sive veram sive fictam. Præterea sententiam nostram confirmant Br. in d. l. 18. pr. de A.P. & in l. 21. pr. eod. Gl. in l. 3. pr. eod. Bl. in l. 4. C. de A. P. Paul. Castrens. l. 2. consil. 71. Panormitan. inc. f. de preclar. Ant. Fab. l. 7. Cod. sui tit. 7. def. 89. Tiraq. tr. de jur. constit. poss. & alii.

XVI. Hæc de Genere. Differentia specifica absolvitur seqq. Ubi dicitur (1) quo possessio. Cum enim Traditio constitutrix circa possessionem versetur, meritò objectum ejus in thesi possessionem statuimus. (2) ex dispositione juris Gentium an Civilis? videbimus in Membri. seq. (3) ab eo, qui &c. Uno nomine vocatur Constituens; sicut & ille, cui constituitur, Constitutarius appellatur, ad exemplū mandantis & mandatarii, donantis & donatarii, deponentis & depositarii &c. (4) constituit, denotat modum hujus fictæ traditionis, nimir. constitutum possessorum, de quo vid. Membri. 3. cap. 4. (5) accedente justâ causâ. Hæc enim possessio- nis translationem justam reddit. Vocatur aliàs justus titulus. (6) Reliqua verba ad effectum traditionis no- stræ primarium, ejusque finem faciunt. De quibus in Membri. 3. c. f. & Membri. 4. c. i. fusius tractabitur.

CAP. II.
De Explicatione l. 18. pr. de A.P.

XVII. Cùm sedes primaria traditionis nostræ per constitutum reperiatur in sapè d. l. pr. de A.P. brevibus illam hic delineandam animum induxi. Ita verò inquit Celsus d. l. Quod meo nomine possi- deo h. e. civiliter & animo domini l. i. §. i. pro suo. & de- finio

sino possidere h. l. possum alieno nomine possidere,
Idque ex justâ causâ. Gl. h. l. Accipienda itaque erunt
hæc verba in sensu diviso. Nec enim nuto mihi cau-
sam possidendi , respondet ad rationem dubitandi *ex*
l.3. §.9. l.19. §.1. de A.P. Quod utique fieret, si verba pri-
ora in sensu composito intelligerentur ; quasi ex solâ
destinatione animi meo nomine possidendo, itidem
alieno nomine possidere queam. Sed desino possi-
derc , prima ratio decidendi traditur. Qui enim desi-
nit, & tamen adhuc in fundo manet, non sibi, sed alieno
vel neutrō nomine possidet. Subest igitur fictus cor-
pore amittendi modus , quo possessionem corporalem
verè dimitto, & alium possessorem ministerio meo
facio, ita ut rem à me civiliter possessam corpore meo
statim alter teneat, id quod fit in traditione nostrâ per
constitutum , ex naturâ ipsius constituti simplicis. *arg.*
l.3. §. pen. de donat. I. V. & U. Nec idem est possidere,
& alieno nomine possidere. Sequitur altera ratio
decidendi. Longè enim hæc inter se distant. Illud est
juris & facti; Hoc verò nudi facti, & dicitur aliàs à Dd.
possessio tenuta, corporalis , asinina. Zasius *ad h. loc.*
Nam possidet verè scil. cuius nomine possidetur
§.5. 3. de interd. Procurator alienæ possessioni præ-
stat ministerium. Cujus vices gerit Constituens, pro-
ut ita à Dd. salutatur.

XVIII. Innuit itaque hæc lex , quòd is , qui do-
minus est rei suæ , si constituit alieno nomine se possi-
dere , per illud constitutum factâ traditione ficta desi-
nat possidere , & possessionem in alium ex justâ causâ
transferat , retentâ sibi regulariter solâ rei detentio-
ne. Casum legis vid. in Membr. seq. c. 4. Rationem

dubitandi & decidendi lex ipsa suggerit. Add. Tiraquell. dict. tr. p. 1. num. 2. & ibi alleg. it. Anton. Faber. l. 7. Cod. tit. 7. def. 89. num. 8. & 11. Alciat. in b. l. num. 3. seq. Menoch. de recuper. poss. remed. 14. num. 25. Gvid. Pap. decis. gratianopol. 101. junct. annot. Rauchini. Menoch. l. 2. controv. c. 19. num. 12. seq.

XIX. Ratio hujus legis introductiva in ea potissimum versatur, ut fraudi Constituentis cò magis præcludantur fores, ne alterum decipiatur, vel se ipsum possidere simulando, vel rem eandem alii vendendo & unà realiter tradendo; quô casu posterior acquirens priori contrahenti utique præferretur l. 15. C. de R. V. & quamvis priori illi actio ad interesse sit reliquum l. 11. §. 9. de A. E. non tamen tam plenè ei provideretur, quàm per ipsius reacquisitionem. Ad fraudem itaque hanc averruncandam Legislatorum prudentia traditionem per Constitutum invenit possessorum, qua alteri possessio tradi fingitur, ita ut traditio alii postmodum facta, ei quàm minimè præjudicet. Vid. Gregor. Tholosan. p. 3. lib. 25. c. 18. ex quo refert Befold. ad b. l.

CAP. III.

De Divisione.

XX. Peractâ Definitione Traditionis per constitutum, ejusque propriâ monstratâ sede, pergo ad Divisionem. Ubi traditio nostra potissimum dividî poterit (1) ratione Formæ, in simplicem & conjunctam, prout ipsum constitutum est vel simplex, quando tradens simpliciter constituit, se alterius nomine velle possidere; vel conjunctum sive cohærens, quando cum adjunctâ conductione, vel ususfructûs re-

ten-

tentione, vel etiam cum adjuncto preario constituit,
de quibus infrà.

XXI. Præterea (2) quoque dividi poterit in Traditionem puram, & conditionatam, cui scil. aliqua interest conditio vel ratione temporis futuri, ut si rerum futuratum fiat constitutum; vel ratione temporis præsentis, ut si traditio vera intra certum tempus sit promissa. Huc pertinet, si res titulo pignoris vel hypothecæ sicutè tradatur, & postea solvat debitor vel alio modo satisfaciat. *l. II. & ibi gl. de precar.*

M E M B R . III.
Æ T I O L O G I A .

C A P . I.
De Causa Efficiente.

XXII. Aggredior porrò specialiorem Causarum evolutionem, quæ latissimū de Traditione per Constitutum differendi ostendit campum. In eâ verò primo loco se offert Causa Efficientis. Hanc duplicem statuo: Principalem & minus principalem. Principalem iterum vel remotam vel propinquam.

XXIII. Remotam dico partim jus Gentium, scil. ratione Originis, quatenus Traditio hæc nostra fundatur in æquitate naturali *arg. l. 9. §. 2. de A. R. D.* & inter modos acquirendi dominium naturales sive juris Gentium recenseri potest *§. 43. de R. D.* partim Jus Civile, puta ratione introductionis, quatenus ex interpretatione Prudentum venit, præter æquitatem utilitatem quoque Reip. concernit, & actionem efficacem reddit.

XXIV. Nec obstat, quod à Dd. inventum Juris Civilis appelletur. Positò enim quod in producendo effectu major vis & efficacia juris Civil. conspiat; non tamen sequitur exinde, quod jus Gent. tanq. causa socia minimè concurrat. Totus quippe effectus utrumque jus respicit. Quod si tamen illejuri Civil. tantum adscribatur, id fit à potiori, quatenus scil. in concursu utriusque vinculi civile potius est naturali, maioremque traditioni nostræ Constitutitiæ in efficiendo vim tribuit, prout in universum de omnibus fictionibus juris sentit Dn. Franzk. exerc. jurid. 6. num. 5. & seq. Ungepaur. exerc. in Inst. 10. qv. 2. in fin. Giphan. ad l. 14. num. 28. de O. & A.

XXV. Remotam excipit Propinqua. Hanc consensum sive voluntatem constituentis & constitutarii mutuam constituimus. Quippe quæ in omnibus factis traditionibus desideratur §. 43. J. de R. D. Hinc meritò exulare debet i. Error. Nihil enim tam contrarium est animo & consensui, quam error l. 15. de iurisdict. l. 2. pr. de judic. modò erretur in corpore arg. l. 36. de A. R. D. secus est, si tantum in nomine erretur, si de corpore constet l. 9. §. 1. de contr. emt. 2. Vis & metus l. 116. de R. J. 3. Dolus, qui omnem contractum vitiat l. 5. C. de rescind. vendit. l. 36. de V.O. Hinc quoque vitiabit constitutum illis contractibus adiectum. arg. c. accessorium. de R. J. in 6. 4. Ignorantia. Possessio enim sine animo acquiri nequit l. 1. §. 2 l. 3. §. 1. de A. P. animus verò ad ignorata non venit applicandus. Sufficit tamen animus in genere, concessâ administratione, vel per subsequentem ratihabitionem declaratus. Utilitatis quoque causâ receptum est, ut in causis peculiaribus servi quoque ignorantibus & invitatis dominis acquirant l. 32.

de

*de A.R.D. it. filii patrī. habitā tamen ratione distinctio-
nis peculiōrum §. 1. I. per quas person. cniq; acquir. Add.
l. 44. §. 1. de A. P. l. 1. C. eod.*

XXVI. De proposito ad Causam Efficientem mi-
nus principalem vel impulsivam, quæ hīc a deesse de-
bet ob validitatem actū tradendi. Illa vocatur Ti-
tulus sive causa, ob quam traditio hēc expeditur, &
necessariō præcedere debet, ita ut hāc deficiente
constitutum sit quædam executio, prout docent Bl. in
rubr. ext. de prescript. col. 3. Zaf. d. l. Gloss. eod.

XXVII. Requiritur verò ut Titulus ille 1. sit ju-
stus & utilis ad transferendam possessionem. *d. l. 1. 8. pr.
verb. possidet.* quamvis non semper ex opinione Zassi
per l. 7. 4. de contr. emt. l. 8. C. de A. P. dominium unā
transferatur. *fac. l. 1. §. 4. de A. P. l. 3. §. 10. de donat. inter
v. & u. 2.* sit validus. Ex invaliditate enim ipsius tituli
invalidatur & resolvitur ipsum quoque constitutum
factaque traditio *d. c. accessorium. de R. J. in 6.* & impos-
sibile in principali dicitur impossibile in accessorio.
*arg. l. 29. de fidejussor. Ludov. Postius in tr. de mandat.
manuten. obf. 29. n. 41. Tiraq. d. tr. p. 3. lim. 7.*

CAP. II.

De Materiā subiectivā.

XXVIII. Hēc de causā Efficiente dicta sufficiant.
Succedit Causa Traditionis per constitutum Mate-
rialis, quæ duplex: Subiectiva & Objectiva. Subje-
ctiva concernit tām personam tradentis quām acqui-
rentis, prout ille vocatur Constituēs, hic Constitutarius.
Pluribus enim personis in solidum non potest purē
constitui, nisi conjunctim sumantur. *arg. l. 3. §. 5. de A. P.*

XXIX. Tradere itaque potest , qui liberam
habet alienandi facultatem , & præterea civiliter possi-
det. Hinc quoad illam prohibentur nonnulli (I.) Na-
turâ, ob defectum facultatis intelligibilis vel ex ætate
vel ex virtù animi repululantem. Ob illam non ad-
mittitur *Infans* §. 9. I. de inutilib. stipulat. l. 1. §. 9. de-
A. P. ne autore quidem Tutorē l. 3. C. eod. ubi & exce-
ptio. Aliud est in infantiae proximo , qui accedente
tutore non prohibetur l. 9. §. 2. de autorit. tut. §. ult. I.
quib. alien. lic. Ob hōc verò prohibetur *Furiosus*
arg. l. 40. de R. J. qui continuâ & perpetuâ mentis rabie
agitatur l. 12. §. 2. de judic. Iste enim, quâ talis, absentis &
quiescentis loco habet ut l. 2. §. 3. de I. Codicill. l. 124. §. 1.
de R. J. nec cum curatore quidem constituere poterit
arg. l. 5. de R. J. Bach. ad Tr. v. 2. d. 21. h. 3. L. a. Secus est in
eo, cuius furor est temporaneus l. 6. C. de curat. fur. &
quidem tempore intermissionis arg. §. 1. I. quib. non est
permis. l. 2. C. de contrah. emt. Similiter procedit quan-
doque in mente capto arg. l. 23. §. 1. de donat. Schnei-
devv. ad §. 3. de curat. Cui assimilamus illum ebrium,
qui usu rationis ad mentis usque alienationem est in-
ebriatus, ut quid agat ignoret. Ista siquidem ebrie-
tas mentis exilium dicitur c. 14. extr. de vita & ho-
nest. cleric. Hinc constitutum quoque ejus erit nul-
lum, nisi discussâ crapulâ ratum id habeat. Cessante
enim causâ prohibitivâ, cessat ipsa quoque prohibitio.

XXX. Porro (II.) *Lege* prohibentur, qui vel con-
sensûs imperfectionem , vel subjectionem , vel malos
mores præ se ferunt. Quoad imperfectionem consen-
sûs rejicitur I. Pupillus pubertati proximus , nisi
tutoria accedat autoritas, arg. l. 5. l. 189. de R. J. l. 43. de-
0. 5. A.

O. & A. 2. Minorenis curatorem habens l. 22. C. de
administr. tut. l. 1. de bon. eorum qui sub tut. fac. l. 1. pro.
de minor. 3. Mulier in foro Saxon. absque interven-
tu Curatoris sui. Dn. Carpz. jurispr. for. p. 2. c. 9. d. 28.
& c. 15. d. 1. seqq. Quoad subjectionem removetur
Filiusfamil. respectu peculii pagani tam profectitii,
quam regularis adventitii §. 1. I. per quas person. cuique
acquir. l. 8. §. 5. vers. filii autem. C. de bon. que liber. non
vero respectu peculii irregularis adventitii Nov. 117. c.
1. auth. excipitur. de bon. que liber. & peculii militaris
castrensis l. 11. de castr. pec. vel quasi castrensis l. 6. C. de
bon. qua liber. It. Servus §. 1. I. per quas person. l. 10. §. 1.
de A.R.D. sive verè talis sit, sive in servitute existat l. 118.
de R. J. l. 23. §. 1. de A.P. & ibi Giphan. Quoad malos
mores vero removetur Prodigus, cui præviâ in mo-
res ejus inquisitione bonis est interdictum l. 10. de cu-
rat. fur. l. 6. de V.O. l. 3. C. de I. I. R. Dn. Carpz. d. l. p. 3.
c. 6. d. 10. Furioso enim æquiparatur l. 1. de curat. fur.
ubi exceptio. Vid. Bach. ad Trentl. v. 1. d. 6. th. 5. Dn.
Carpz. d. l. p. 2. c. 15. d. 37.

XXXI. Non tamen sufficit liberam habere alien-
andi facultatem, prout sunt coeteri, qui hic non exci-
piuntur; sed insuper, ut diximus, requiritur, ut civili-
ter quis possideat. arg. l. 18. pr. de A.P. Enim vero ne
cavam seramus Arabiam, in transcursum quasi addere
lubet, civilem & naturalem possessionem à Dd. non u-
no eodemque modo accipi. Rectius tamen Civilis
possessio dicitur detentio, quâ quis rem tenet opinio-
ne domini & animo sibi habendi; Naturalis vero, quâ
quis rem alienam tenet animo quidem sibi habendi,

citra

citra tamen opinionem domini l. i. §. 9. & seq. de vi & vi armat. l. 13. §. 1. de public. in rem act. l. 22. §. 1. de noxal. act. Quamvis sint, qui vel plura hujus divisionis membra constituant, vel non nisi possess. unam admittant. Quos tamen non curamus. Add. Bach. ad Tr. v. 2. d. 21. th. 1. L. f.

XXXII. Et ita dividitur Possessio respectu formæ. Planè aliâ ratione respectu modi detinendi. Ubi Civilis dicitur, quæ animo detinetur; hinc & intellectualis vocatur. Naturalis verò quæ corpore; hinc & corporalis vocatur. l. 3. §. 3. & §. 13. de A. P. l. 10. C. eod. l. 1. §. 24. de vi & vi armat. Illa quasi habitualis, hæc actualis; Illa in actu secundo, hæc in actu primo possessio audit. Quæ hic attigisse sufficiunt.

XXXIII. Cùm itaque eum constituere, & ita per Constitutum tradere afferamus, qui Civiliter possidet, intelligendum hoc erit respectu formæ, qui scil. animo domini & suo nomine possidet. l. 18. pr. de A. P. Qualis est, qui vel ex modis acquirendi naturalibus, vel ex justo & valido titulo dominii translativo simulque b. f. possessionem nactus est l. 3. §. 21. de A. P. l. 1. pro suo. ut verus dominus l. 1. §. 2. uti possid. l. 2. pro suo. & b. f. possessor. l. 1. pro suo. Speciale est in Mariro, qui dominus dotis est, & tamen dotale prædium in æstimatio sibi datum, ne volente quidem muliere alienare potest l. un. §. 15. C. de R.U.A. junct. §. 41. I. de R. D. Secus de jure Saxon. vid. Magnif. Dn. Struv. in Syntagm. Jur. exer. 30. th. 22. & ibi allegat.

XXXIV. Hinc prohibentur cœteri, qui pro alieno (quoad usucaptionem Bachov. ad Treutl. d. l.) sibi tamen possident; ut naturaliter possidentes, quales sunt: creditor l. 13. de usucap. l. 40. pr. & §. fin. de pignorat.

rat. act. qui neque b. f. neque m. f. possidet l. 13. d.
publ. in rem aet. l. 22. de noxal. act. It. precario possi-
dens l. 15. §. 4. de precar. Emphyteuta l. 15. §. 1. qui satis-
dar. cog. Vasallus 2. F. 9. & 2. F. 57. Sequester, juxta di-
stinctionem in l. 38. §. 1. de A. P. Superficiarius l. 1. §. 2.
de superfic. Et qui pro prædone vel pro possessore pos-
sident, ut m. f. possessor l. 11. §. 1. cum l. seqq. de hered. pe-
tit. l. 33. §. 1. de usurpat.

XXXV. Multò magis verò à Traditione nostrâ
per Constitutum excluduntur nudi detentatores, qui
alieno tantum nomine sunt in possessione, & de qui-
bus possessio non nisi impropriè dici poterit l. 7. §. 11.
commun. divid. l. 1. §. 9. de vi & vi armat. appellatione
petitâ excō, quod cum detentione illâ qualificatâ se-
cundum quid commune habent, quatenus primâ facie
videntur possidere, re autem ipsâ nudè detinent. Quæ
omnia pro subjectâ materiâ & ex adjunctis verbis ex-
plicari debent. Dn. Hahn. de j. posses. th. 4. Tales sunt
servus, inquilinus, colonus l. 1. §. 5. de A. P. l. 6. §. 2. de
precar. It. conductor & precario rogans ut in fundo
moretur l. 10. princ. & §. de A. P. & d. l. 6. §. 2. de precar.
Huc etiam referimus Usufructuarium, qui rem qui-
dem detinet naturaliter l. 12. l. 49. pr. de A. P. junct. l. 6.
§. 2. de precar. l. 5. §. 1. ad exhib. l. 1. §. 8. de A. P. non ta-
men animo rem possidendi, sed usum sive jus utendi
fruendi l. 10. §. f. de A. R. D. §. 4. I. per quas pers. nob. ac-
quir. l. 52. pr. de A. P. Cujac. adt. 3. §. 13. & 17. de vi & vi
arm. Bach. ad Tr. v. 2. d. 21. L. f. Datur enim ipsi non
res sed ususfr. l. 3. pr. de usufr. fac. l. 28. C. de donat.

XXXVI. Eodem modō nec judex, nec alius fa-
ctum partis repræsentans, aut in possessionem rei judi-
catæ inducens, puta nuncius aut viator tradere pote-

rit per constitutum, cùm tantum absit ut illi possideant, ut ne quidem detineant. Tiraq. d. tr. p. 3. lim. 17. Licentiam tamen actori concedere possunt, ut propriâ autoritate jus suum persequens rem capiat. Br. ad tit. de A. P. Card. Tusch. concl. 785. n. 42. per l. 137. de R. J. Tutores & Curatores verò in praxi constituere posse, tradit Tiraq. d. l. lim. 15. n. 3. Quid in Syndico circa alienationem rerum civitatis obtineat, vid. Dd. ad l. 27. s. cert. pet. Magnif. Dn. Carpz. process. civ. tit. 5. art. 4. n. 30. seqq.

XXXVII. Sed quid si Constituens animo solum possideat, non corpore, an constitutum illud valebit? Affirm. per l. 77. de R. V. Zaf. in l. 18. de A. P. n. 6. Alciat. eod. n. 13. Ex possessione enim semel acquisitâ nascitur jus insistendi, quod actualis rei insistentiae non semper indiget, & actus à principio interveniens sufficit, ut possessio à Constituente transferatur, modò nullus alius possessionem sit ingressus l. 25. §. 2. de A. P. Tiraq. p. 2. ampl. 21. & ampl. 4. n. 1. Zaf. dict. loc.

XXXIX. Nec refert, an Constituens ipse corpore suo, an per alium nomine suo possideat, v. g. per inquilinum, vel colonum §. 5. l. de interd. l. 31. de A. P. I. ult. C. eod. Quamvis Jacobus de Arena & Ludovicus Romanus, quos Merenda lib. 3. controv. jur. c. 21. n. 1. citat, à parte stent contrariâ, cum quibus ipsimēt quoque Merend. facit, negativam suam probaturus ex l. 44. §. 2. vers. ejus verò. de A. P. & l. 1. §. 45. §. si quis. de vi & vi armat. Non enim sequitur, possessionem v. g. per colonum retentam non ante amittimus, quām alius invasit, E. rem illam alienare, ejusque nomine constituere non licet. Cūm tamdiu possessionem retineamus, quamdiu ipsimēt velimus l. 17. §. 1. de A. P.

XXXIX.

XXXIX. Procuratorem quoque nomine Principalis sui constitutere posse, nullus dubito, modò mandato domini sit munitus sive generali sive speciali l. 9.
§. 4. de A. R. D. Fallit itaque hæc Regula in eo, qui v. g. ad vendendum simpliciter datus est. add. l. 5. pr. mandat. l. 12. C. eod. l. 5. l. ult. de precar. Tiraq. d. l. limit. 13. n. 8. seq. It. qui mortuo domino ejus nomine constituit, cum post mortem dominus nec velle nec possidere dicatur. Tiraqu. d. l. lim. 2. n. 1. per l. 30. §. 5. de A. P. Alciat. add. l. n. 21. Guid. Pap. decis. 512. vers. & quia. Philipp. Dec. add. l. 23. de R. J. n. 17.

XL. Et tantum de subiecto tradente sive Constituente. Sequitur Subiectum apprehendens, nimis. Constitutarius. In quô præter voluntatem, ob cujus defectum itidem prohibetur furiosus, l. 18. §. 1. de A. P. nisi in causâ peculiari, l. 1. §. 5. eod. facultatem quoq; possessionem acquirendi requirimus. Hanc jus Civ. omnibus ferè illimatam relinquit, etiam infantibus & pupillis l. 1. §. 5. l. 32. §. 2. in f. h. t. l. 28. de usurpat. l. 61. pr. de A. R. D. l. 3. C. de A. P.

XLI. Non tamen præsentiam Constitutarii ad eò efflagitamus. Sufficit enim si absens, mox compertâ traditione per constitutum, ratum illam habeat arg. l. 24. de negot. gest. cum & per alienam liberam personam acquirere sit integrum l. 20. §. f. de A. R. D. l. 53. eod. l. 1. C. de A. P. l. 1. l. 8. C. per quas person. Vinn. in §. 6. I. per quas person. modò ratihabitio interveniat l. 6. §. 9. denegare. l. fin. rem rat. hab. l. 60. de R. J. l. 56. de judic. l. 50. pr. mandat. l. ult. C. ad SC. Maced. c. 10. de R. J. in 6. Quam adeò necessariam esse inquit Zaf. ad l. 18. n. 7. ut si prius constituens, quam ratihabitio accedat, vi ex-

pellatur, interdictum recuperanda Constitutario haud
competat.

XLII. Hac sive praesentiâ sive ratihabitione præ-
suppositâ, dubium illud, an etiam Procuratori absens
vel ignorantis Constitutarii recte constituatur? facile
corruit, modò id nomine & mandato vel ratihabitione
domini fiat *l. 1. §. 20. l. 42. §. 1. de A. P.* Ubi etiam
animus & voluntas domini ab initio procuratori in
genere declarata sufficit, quæ postea in omni actu in-
tervenire fingitur. *l. 60. mandat.* Secus se res habet
in Tabellione sive Notario, ubi expressâ ratihabitione
opus est Tiraq. *p. 3. lim. 30. n. 53.* Hac quoque requiri-
tur in negotiorum gestore *l. 24. de neg. gest. l. 9. C. eod.*

XLIII. Sed quid, si Constitutarius, ratihabitione
non interpositâ, morte fortean præventus fuerit, an
nihilominus heres ejus ratum hoc haberi poterit, ita
ut vi ratihabitionis illius possessio in heredem trans-
eat? lubet negativæ insistere, ob text. *in l. 7. remrat.
hab. l. 3. §. 7. de B. P. l. 86. pr. de A. vel O. H. junct. l. 24.
& l. 138. de R. J.*

CAP. III.

De Materiâ Objectivâ.

XLIV. Peractâ Materiâ Traditionis Constitutio
Subjectivâ, ordine ducimur ad Objectivam, Posses-
sionem scil. rei promerealis per *l. 34. §. 1. de contrah.
ent.* Circa hanc enim vel tradendam vel apprehenden-
dam nostra per Constitutum Traditio maxime ver-
fatur.

XLV. Merito itaque rejiciuntur res, quæ ob im-
pedimentum legis prohibitiæ commercio homi-
num sunt exemptæ Rittershus. *ad S. 9. l. de R. D.* Cujus-
modi sunt: res sacræ religiosæ & sanctæ *l. 30. §. 1. de A. P.*

§. 10.

§. 10. I. de R. D. idque regulariter l. 21. C. SS. Eccles. Nov.
120. c. 10. It. res publicæ l. 6. in pr. de contrah. emt. Ad-
de liberos homines l. 23. §. fin. d. l. 30. §. 1. de A. P. nec
non jura personarum v. g. jus maritale, filiationis. Ex-
cipe tamen res Ecclesiasticas, de quibus Prælati con-
sentiente capitulo rectè constituunt. Oldra. conf. 309.
Matthes. not. 167. Tiraq. d. l. p. 2. ampl. 23. n. 1. non vero
Monachi, quod ne cappam quidem, quam habent, pos-
sident, teste Panormitan. in c. proposuit. de concess. præb.
n. 15. & in c. cum venissent. de restitut. n. 5.

XLVI. Ast de rebus privatorum sive singulorum
traditio valet constitutitia, arg. §. II. I. de R. D. sive sint
res mancipi, sive nec mancipi. §. 41. I. eod. l. un. C. de u-
sucap. transform. Pac. Isag. Cod. d. t. sive possideantur
verè & propriè, ut res corporales sive impropriè, ut
rés incorporales, quæ & quasi possideri dicuntur l. 23.
§. 2. ex quib. caus. major. (qualis fictio in rebus quoque
corporalibus quandoque videre est, ut in l. 25. §. 8. de
hered. pet. l. 16. §. 4. eod. l. 1. §. 15. l. 17. pr. d. A. P.) Mo-
dò hisce non destituantur qualitatibus, ut sint (1.)
certæ l. 3. §. 2. de A. P. (2.) ab alterius possessione va-
cuæ. l. 3. §. 5. eod. Magnif. Dn. Struv. d. ex. 42. th. II.

XLVII. Quoad certitudinem requiritur, ut ab
acquirente nō ignoretur, quæ qualis quantæ res sit l. 74.
de contrah. emt. l. 74. §. 1. de V. O. l. 32. §. 2. de usurpat.
scil. respectu loci & quotæ: an nimurum sit totum vel
pars, eaque an pro diviso an pro indiviso l. 28. de A. P.
l. 26. eod. Pars pro diviso in specie dicitur regio arg. l.
6. §. 1. commun. præd. l. 8. de R. V. quæ in se spectata &
ipſa totum quidem est d. l. 6. §. 1. l. 25. §. 1. de V. S. non
verò illud totum, cuius respectu pars est. Pars verò

pro indiviso dicitur, quando totum illud corporaliter & revera nondum est divisum, sed tantum intellectu l.s. de stipul. servor. Non enim semper optis est demonstrabili certitudine, modo res petita & quota ejus quodammodo designari possit l.6. pr. de R. V. add. Bachov. ad Treutl. v.2. D.21. th. 2. L.c.

XLIX. Neque opus erit, ut res sit praesens, & in utriusque tam constituentis quam constitutarii conspectu. Quandoquidem ad rei praesentis translationem ex voluntate contrahentium solus sufficere valeat aspectus l. i. §.21. de A. P. Eapropter instrumentum clausulam constituti habens, absque mentione an fuerit res praesens nec ne, possessionem translatam sufficientissime probat. Confer. Mascard. de probat. conclus. 422. in verb. constitutum. Cardin. Tusch. in verb. possessio. concl. 424. n.3. Ludov. Post. tr. de mand. manuten. obs. 20. n. 4. Joh. Petr. de Ferrar. in prax. aur. tit. s. gl. 15. n.5. modo res à Constituente suo nomine prius fuerit possessa, id quod necessariò probandum. Dec. consil. 247. n.3. Cravett. conf. 890. n.4.

XLIX. Datâ hâc occasione quer. An quis in genere & universaliter bona sua obligare, simulque per constitutum tradere possit, licet aliter ea bona non exprimantur? Ratio dubitandi est in l.3. §. 2. de A. P. Si quidem difficile erit, omnes alterius cognoscere facultates, preprimis cum animis hominis ad ignota minimè feratur. Enimvero distingv. inter cognitionem sive notitiam distinctam & confusam. Non enim bona universalia ita sunt incerta, ut à mente humana ne confusè quidem apprehendi queant, cum distincte quoque & accuratè quandoque teneantur. Ludov. Post. d.l.n.38. in fin. Tiraq. d. tr. p. 2. ampl. 31. n.1.

L. Non

L. Non tamen omnibus bonis simpliciter constitutis, futura quoque continentur arg. l. 7. de aur. arg. leg. l. 99. pr. de V. O. benè tamen jura l. 30. §. 1. ad SC. Trebell. Coler. de P. E. p. 1. c. 10. Exceptā hypothecā generali, ob novam Justiniani constitutionem in l. fin. C. quā respignor. oblig. Bachov. ad Treutl. d. 18. th. 5. L. d. Parili modo nec jura sive actiones comprehenduntur, si tantum mobilium & immobilium facta sit mentio l. 7. §. 4. de pecul. l. 15. §. 2. de re judic. Andr. Gail. 2. obs. II. n. 10.

LI. Sed aliud hīc suboritur dubium: Si in Traditione constitutitiā omnium bonorum, addatur in specie: tām præsentium quām futurorum, an posses-
sio quoque futurorum per illam transferatur? id quod per naturam hujus Traditionis fieri posse dubito. Constituens enim verē & suo nomine prius possideat, quām nomine alterius possidere constituat, id que tempore facta hujus traditionis l. 18. pr. de A. P. Cardin. Tusch. d. l. concl. 78. n. 44. Ægid. Thom. decis. 96. n. 41. Ratio est, quod nemo dare possit, quod ipse non habeat l. 54. de R. J. l. 20. pr. de A. R. D. Quomodo verò possidebit res in rerum naturā nondum existentes? Accedit porrò, quod ordine naturæ prius sit possessionem acquirere, quām amittere arg. l. 8. de A. P.

LII. Accidente tamen aliā fictione juris translativā, futura illa bona ad tempus facta hujus Traditionis retrotrahi posse, cūm acquisita sint, nullus dubito. Idque ex naturā omnium actuum civilium, sub conditione quādam existentium, ubi pendente illā conditione nec obligatio nec actio nata est, sed spes tantum debitum iri §. 4. I. de V. O. l. 213. de V. S. l. 4. §. 2. de pact. l. 43. §. 9. de adilit. edict. Quæ verò ratio est in prin-

principalī, eadem quoque est in accessorio. c. accessoriū, de R. 3. in 6. Aliam rationem assignat Tiraquell. pr. 3. lim. 1. n. 13. ubi & limitationem addit, si hoc ex præjudicio tertii fiat, add. Renneman, *in jurispr. Rom. Germ. disp.* 24. th. 9. Limitatur porro, nisi suo vel extranei nomine ipse Constituens illa postmodum acquirat l. 1. §. 20. de A. P. l. 18. pr. evd. vel sit in illâ condizione, ut amplius possidere nequeat, v.g. si sit mortuus. Tiraq. d. l. ampl. 32. Matth. de Afflct. decis. 335. col. 4.

LIII. Tantum de rei certitudine. Insuper quoque requiritur, ut res sit vacua, h. c. à nemine possessa, vel b. f. credita non-possessa. Cùm plures in solidum eandem rem possidere nequeant. l. 3. §. 5. de A. P. l. 1. §. 15. l. 17. §. 1. eod. Add. Magnif. Dn. Struv. d. l. exerc. 42. th. 8. Propriè verò res dicitur vacua, quæ neque animo neque corpore ab alio possidetur. d. l. 3. §. 5. de A. P. ne naturaliter quidem l. 2. §. 1. de A. E. Poterit tamen ab alio nudè detineri, v. g. à colono, modò ille apprehendentem possessorem admittat l. 18. pr. de vi & vi arm. Et hanc vacuitatem mediante ipso quoque actu factæ traditionis per constitutum, perinde ac in verâ traditione, evenire statuimus. Paria enim sunt possessionem tradere, & rem vacuam dimittere, ut ex Bl. refert Gothofr. ad l. 38. noxal. act. lit. a. Add. 12. C. de probat. l. 8. C. de A. E. Harprecht. ad §. 40. I. de R. D. n. 25. seqq.

LIV. Exinde nascitur quæstio: An etiam rei alienæ detur traditio per Constitutum? id quod affirm. ad eum scil. effectum, ut possesio transeat, etiam cum usurpiandi conditione l. 15. §. 2. l. 27. de usurpat. l. 4. pro legat. l. 74. de contrah. emt. Item in re oppignorata arg. l. 35. §. 1. de donat. junct. l. 1. §. 15. de A. P. It. in re Con-

re Constitutarii propriâ l. 34. §. 4. de contrah. emt. Non tamen ad transferendum per possessionem dominium. arg. l. 74. de R. J. l. 20. pr. de A. R. D. l. 28. de contrah. emt. l. 6. C. dereb. alicz. non al. l. 14. C. de donat. it. l. 15. de contrah. emt.

CAP. IV.
De Formâ,

LV. Hac de Materiâ. Sequitur Forma. Quæ vel Essentialis vel Accidentalis. Illa iterum vel externa vel interna se exhibet, ut seqq. aperietur.

LVI. Ad formam Essentialiem, eamq; externam spectat ipsa clausula Constituti sive constitutum possessorum, ubi Constituens intentionem suam erga Constitutarium declarat ejusmodi verbis: se velle rem, quam ei v. g. donat, vendit, ejus nomine impostrum possidere. Quô pactô, velut medio & modo, intentatur quidem traditio possessionis, non verò consummatur. arg. l. 20. C. d. pact.

LVII. Hinc accedat oportet forma ejus essentialis interna, ipsa nimirum fictio juris, quam rectè Traditionis hujus Constitutitrix animam dices. Eō ipso enim, quô quis constituit, se velle alterius, non suo, nomine possidere, (& ita possessionem amittit tam animo, quam corpore, quatenq; quoad actus corporeos se gerit & privativè & ministerialiter) statim subtilitate quâdam juris, uti dicitur in l. 3. C. de jur. dot. possessio tradita, & ministerio ipsius Constituentis à Constitutario apprehensa fingitur. Add. Magn. Dn. Struv. d. exerc. 42. th. 32. Zaf. ad d. l. 18. pr. de A. P.

LIX. Ut tamen siq; hujus traditionis ordo & Pro-
cessus

E

cessus

cessus, qui in fictionibus quoque observatur *l. 3. §. pen. de donat. i. v. & u. ubiq. Gothofr.* eō melius innotescat, ponamus hunc casum: Titius vendit Mævio fundum Thusculanum pro certō, eōque fortean viliori ac par erat, pretio, insuper paciscens, ut ipsi integrum sit, cum fundum Mævii nomine possidere. Concedit Mævius, & eō ipsō veram fundi possessionem apprehendisse intelligitur.

LIX. Fingitur hīc venditorem possessionem fundi tradidisse, & postea à Mævio emtore apprehendēte detentionem recepisse. Idq; celeritate conjungendorū extre morum occultato medio. *arg. d. l. 3. §. pen. de D. i. v. & u.* Quā celeritate adhibitā, Mævius non solum animo suo possessionem apprehendisse fingitur, sed & Titii ministerio; quatenus corporalis illa detentio in corpore Titii radicatur, idque à posteriori, dum possessionem traditam brevi manu detinendam recepit. *arg. l. 15. de R. C.* Unde ipsum emtorem, repræsentatum per corpus & animum vendoris, possessionem ingredi & adipisci dicit Joh. Petr. de Ferrar. *in prax. aur. tit. 5. junct. l. 1. §. 9. de A. P. & l. 43. §. 1. de jur. dot.*

LX. Nec obstat, duarum fictionum concursum in Traditione fīstā intervenire non posse, *Dd. in l. 1. C. de R. U. A.* Hōc enim in unā eādemque personā concedo, in diversis nego. Fictione verò traditionis nostrae per constitutum non retpicit Constitutarium, sicut nec fictione apprehensionis agnoscit Constituentem. *Add. Br. in l. 1. si quis pro emt. col. antep. vers. 7.*

LXI. Non inconcinnè hīc quer. An possessio quoque per simplicem confessionem, quā quis forte alterum possidere fatetur, cūm tamen ipsem et verē possideat, transferri possit? id quod negatur in tantum, ut hāc

hac ratione nedum possessio amittatur , multò minus
transferatur Bl. in l. un. C. de confess. & in l. 5. C. de jur.
& fact. ignor. Non enim falsa confessio immutat rei
veritatem arg. l. 6. ad L. Municip. Secus tamen est de
confessione ipsius constituti ex justâ causâ. Tiraqv. d.
tr. p. 2. ampl. 2. n. 1.

LXII. Formam essentiale Accidentalis ex-
cipiet. Ubi notandum, verba constituti vivâ voce
constituentis ut proferantur , non necesse esse; Sed &
per literas ad Constitutarium missas l. 77. de R.V. vel per
nuntium absolvi posse, ob generalitatē textus in l. 18. pr.
de A. P. Sic quoq; testibus præsentibus aut interventu
documenti alicujus ad firmorem & meliorem hujus
traditionis confirmationem & probationem, uti pote-
rit. fac. l. 11. C. qui potior. in pign. Nov. 90. Bl. in l. 1. C. de
jurejur. propt. calumn. Quod si tamen clausula hac
per literas proferatur, ut plurimum pactum ei adjici
consuevit executivum, quô mediante rem propriâ au-
toritate vindicandi licentia Constitutario insimul
conceditur. Id quod in Transactionibus, Obligatio-
nibus fidejussorum & id generis aliis usum habet in-
signem. Coler. de P. E. p. 1. c. 10. n. mibi 182

LXIII. Utriusque exemplar præstent sequentes for-
mulæ: (1) donationis inter vivos. P. P. Thue auch
hiermit alle meine Geschmeide und Leinen Geräthe
meinen Stieff-Töchtern N. N. per donationem inter
vivos übergeben und selbige zu wahren possessoren
constituien also und dergestalt dass ich von nun an die
Zeit meines Lebens so in Gottes Händen stehet in de-
ren Clamen solches unter mir haben und behalten sol-
le und wolle. Ubi pactum illud constituti simplici
modo accedit.

LXIV. (2.) Cautionis indemnitatis. Demnach &c.

E 2

Als

Als gerede ich bey treuen Glauben/ N. und seine Erben
schadlos zu halten. Dessen zur Vergewisserung ich
ihm zum freywillingen Unterpfande jure constituti
possessorii & cum pacto executiro alle meine bereit-
teste Haab und Güter, mobilia & immobilia, jura &
actiones einsetzen und hypotheciren, auch auf ergeben-
nen falle izo alsdenn und dann als izo N. und seinen
Erbnehmen beständiglich cediren und auslassen thue-
biss er und die Seinigen völlige Zahlung erlanget. Ubi
per clausulam Constituti, pacto executivo & condi-
tione solutivâ adjectâ, transfertur possessio. Quod si
tamen in personâ mulieris cautio illa concipiatur, in-
super adjicitur converta Renunciationis beneficio-
rum formula & autoritas curatoris ad litem, prout ita
in praxi observari docent Rauchbar. p. 1. q. 32. n. 43.
Matth. Berlich. p. 2. concl. 17. n. 102.

LXV. (3.) Obligationis fidejussorix. Versprech-
demnach. Do aber ich hierinnen sāmig erfunden wür-
de; So gebe ich hiermit meinen Gläubigern/ Seinen
Erben und Erbnehmen/ oder getreuen dieses Briefs
Inhabern volle Gewalt/ sich an meinen bereitesten
Gütern/ Keine aufgeschlossen/ der Haupt-Summa-
Sinsen/ Schaden und Untosten/ autoritate propriâ o-
der mit Zusthung einer ieden Obrigkeit/ durch schleu-
nige Hülffe zu erholen/ dieselben einzunehmen/ und ih-
res gefällens damit als ihr eigenes Guth zu gebrau-
chen/bis so lange sie sich zu voller Genüge bezahlt ge-
macht. Welches alles ich Ihnen hiermit cum tra-
ditione per Constitutum & pacto executivo paratis-
simus eingesetzt haben will. Ex quibus verbis natura
pacti executivi adjecti satis appet.

LXVI. Et hæc de traditione per constitutum sim-
plici modo prolatâ. Quandoque tamen illa ita com-
para-

parata est, ut eidem conjungatur vel conductio, uti patet ex l. 77. de R. V. vel retentio Ususfructus l. 28. l. 35. §. fin. C. de donat. ubi gl. tacite Constitutum inesse dicit. Perez. ad Tit. C. de donat. n. 25. vel denique Pre- carium l. 21. pr. & §. fin. de A.P.

LXVII. Hic ita procedit fictio, ut res primū à Constituente tradita, & postea cum illo conjuncto & apposito brevi manu iterum, pro naturā illius appositi, recepta dicatur. Cujac. lib. 19. obs. 18. Hillig. ad Don. lib. s. c. 10. L. a. Ratio est, quod rei suæ non valeat conductio l. 20. C. de locat. nec Ususfructus detur, cum res sua nemini serviat l. s. pr. si ususfr. pet. nec prearium consistat l. 6. §. f. de precar. l. 45. de R. J. Quomodo verò ejusmodi traditio per constitutum hoc cohærens vel conjunctum, uti à Dd. salutatur, cum simplici priori conveniat, & quomodo præcipue ratione Effectus ab eo discrepet vid. in Membr. seq. cap. I.

CAP. V.

De Fine.

LXIX. Et tantum quoque de Formâ Traditionis nostræ. Supereft Finis, qui clausulam huic Membro addet. Is verò est vel generalis vel specialis. Generalis dicitur, quod fictis traditionibus competit omnibus, ut scil. evitentur circuitus & ambages in possessione transferendâ, & tantò expeditior esset commerciorum ratio. Bachov. ad §. 43. J. de R. D. Specialis verò dicitur vel ratione Constituentis, vel ratione Constitutarii.

LXIX. Ratione Constituentis admodum ille est

E 3 vari-

varius, prout scil. Constituens hunc ex re suâ esse arbitratur. Hinc cùm possessionem v. g. rei venditæ non nisi soluto pretio dimittere velit, securitatis ergò interea temporis rem nomine emtoris possidere poterit. Parili modo si donans, emolumēti sui ergò, bonis donatis ad tempus vel etiam ad mortem usque uti frui malit, optimè sibi hâc Traditione Constitutitiâ consulere poterit. Confer. Zaf. adl. 21. de 1. P. n. 5. ubi refert: se anno præterito ejusmodi consilium nobili cui-dam dedisse mulieri. Cùm enim (inquit) illa omnia bona sua nobili puellæ donasset, timida verò esset, nec illa omnia libenter tradere vellet, consuli ego, ut constituat se possidere velle omnia bona donatariæ puellæ nomine, & hoc bñē processit. In praxi itaque hoc apprimè notandum monet.

LXX. Ratione Constitutarii verò præprimis hoc peragitur securitatis ergò, ne dolo malo v. g. vendoris possessione cadat. Alter finis est, ut possessio ad eum transferatur Tiraqv. d. tr. p. 3. lim. 1. per tot. Hinc quoque Creditori in hypothecâ ipsi constitutâ admodum erit utilis hæc traditio. arg: l. 9. §. 2. de pignor. act. id quod maximè speciale est, & ita in favorem Creditoris cottidiè practicatur. Cùm verò finis hic posterior cum effectu coincidat, de eo uberius dicetur *in Membr. seq.*

MEMBR. IV. ENERGOLOGIA.

CAP. I.

De Effectu primo.

LXXI. De propero ad Effectus Traditionis nostræ prima-

primarios. Primum scil. & Ortum. Primus est ipsa
translatio veræ possessionis. *per l. 18. pr. verb. possidet.*
de A.P. id quod est vocabulum veritatis expressivum.
Zaf. ad d. l. Schneidevv. *ad §. 5. f. de interd. n. 109.* Mi-
nisterio enim suæ insistentiæ Constituens verum facit
possessorem Constitutarium. *Dn. Hahn. in not. ad VVe-*
senb. tit. de A.P. siquidem non minus actibus appre-
hendi fictis insistendi rebus corporalibus consequi-
tur facultatem, quam veris; Licet non actualem insi-
stantiam. Non enim à solâ actuali insistentia aestima-
tur possessio, sed ab insistendi facultate. Et hæc pos-
sessio dicitur vera in rebus corporalibus. *l. 23. §. 2. ex*
quib. cauf. major. Nisi fictam possessionem absenti &
possessionem retinenti *l. 25. §. 2. de A.P.* vel ratione
usu capionis beneficio legis quasi possidenti *l. 17. pr. d.t.*
tribuere velis. Add. Clud. *rer. quotid. c. 3. n. 43.* Frid.
Mindan. *de mat. possess. c. 11. n. 48.*

LXXII. Ignorandum tamen non est ex mente Dd.
discrimen quoddam dari Constituti simplicis, & Con-
stituti cum precario. Illô siquidem omnem posse-
ssionem tam civilem quam naturalem; Hoc verò non
nisi civilem translatam afferunt. *Zaf. ad l. 21. pr. n. 5.*
per l. 15. §. 4. de precar. Aloys. Ricc. p. 2. collectan. decif.
406. *in fin.* Tiraq. p. 1. n. 4. Verum cum hæc divisio non
sit toleranda, arg. *l. 3. §. 5. de A.P.* proclivior sum ad
inferendum, quod in Constituto quidem simplici o-
mnis possessio ministerio Constituentis in Constituta-
rium abeat. *d. l. 18. pr. de A.P.* in Constituto verò cum
precario, ex natura illius precarii adjecti, possessio ite-
rum in Constituentem redeat, *l. 19. pr. l. 17. de precar.*
add. l. 13. §. 7. & l. 17. §. 1. de A.P. ita ut nihil remaneat
ratione possessionis apud Constitutarium, quam facul-
tas

tas pro lubitu illam revocandi. *l. i. pr. de precar.* quo sensu apud ipsum possessio adhuc manere dicitur. *l. 15.*
§. 4. de precar fac. d. l. 17. §. 1. de A. P.

LXXIII. Quæ vero de Constituto cum precario, ejusque Traditione dicta sunt, non eadem quoque ad Constitutum cum retento Usufructu vel cum adjunctâ conductione referto. Ubi enim diversa est ratio, ibi diversum est jus. *arg. l. 32. ad L. Aquil.* Hinc quamvis usufructarius sit possessor juris, rem tamen absolute detinet. *l. 1. §. 8. de A. P. l. 6. §. 1. de precar.* Non obst. *l. 3. §. 13. de vi & vi arm. junct. l. 1. §. 23. eod.* Resp. interdictum illud usufructuarii accommodari parvum odio violenti invasoris, partim non tam propter rei, quam juris sui quasi-possessionem, si uti ea prohibetur. *fac. l. 3. §. 16. eod. Bachov. ad Trentl. v. 2. D. 21. L. f.*

LXXIV. Enimvero hæc omnia regulariter ita procedunt. Ex voluntate enim contrahentium, si ita nominatim fuerit conventum, fieri posse, ut quandoque ex traditione constitutum cum precario omnis ex simplici naturalis, ex utroq; vero nulla transeat possessio, docent Tiraqv. *d. tr. p. 1. n. 5. & ibi alleg. it. gl. in l. 15.*
§. 4. de precar. Firmiter tamen servabitur, quod ab initio convenit. *l. 23. de R. J.*

LXXV. Multum proinde Faber. *in Cod. l. 7. de A. P.* execratur Notarios seu Tabelliones, quod per ignorantiam juris clausulam constituti simplicis & cum precario confundant, & alteram pro alterâ in Instrumento apponant, creditori hoc maximè provisum esse arbitrantes. Add. Tiraqv. *d. tr. p. 1. n. 14. & seq.* Id quod sano sensu & nos concedimus.

LXXVI. Hac occasione lubet decandamat illam Controversiam in medium proferre; Titius debitor
omnia

omnia sua bona Cajo Creditori suo obligavit, in super-
que constituit, ut ipsi liceat bona illa nomine Caji pre-
cariò possidere; postea unam vel alteram rem ex illis
bonis vendit Sempronio, eiique realiter tradit. Quæri-
tur an Titius possessionem in Sempronium transferat?
Dissentient variis variè. Joh. de Ferrar. in prax. aur.
tit. 4. gl. 20. n. 21. affirmativam tenet, quod debitor a-
lienando in dubio creditorem privet omni posses-
sione, & in emtorem transferat. Præterea adducitur
arg. l. 9. §. 4. de publ. in rem act. l. 15. C. de R. V. l. 6. C. de
hered. vel act. vendit. Consent. Joh. Francisc. Ripa à
S. Nazario resp. 4. n. 31. tit. de interd. Paul. Castrensi. in
d. l. 21. §. f. de A. P. Tiraqvellus distinctione hoc ex-
pedire conatur p. 3. lim. 14. n. 9. Potius tamen arrider
negativa, motus potissimum ex eo, quod Titius non
suo sed Caji nomine jamjam possideat; cum itaq; non
sit dominus vel civilis possessor, rem quoque Sempro-
nio tradere nequit per constitutum. l. 18. pr. de A. P. l.
20. de A. R. D. l. nemoplus juris ss. de R. J.

LXXVII. Et hoc etiam procedit, si Sempronio
eandem rem non realiter tradit, sed per constitutum
possessorum. Dyn. conf. 42. pr. Possidens enim alte-
rius nomine non potest præjudicare domino, si posses-
sionem derelinquit, aut alteri tradat. arg. l. 11. de R. J.
l. 133. eod. l. 4. C. de emancip. lib. Ad textus verò op-
positos resp. illos loqui de re alicui simpliciter venditâ
& alteri traditâ; non verò de re duobus vel verè vel
fictè traditâ. Sed inquires: Emtor tamen est in b. f. &
usucapit, E. etiam possidebit. l. 25. de usurpat. §. quod
autem J. de Usucap. Resp. Gloss. in d. l. 55. de R. J. Emto.
rem non à venditore sed à seipso ob b. f. jus usucapi-
endi habere.

LXXIX. Hæc de Effectu primo. Cujus
Consectaria sunt: (1.) *acquisitio dominii, si scil. ex
causa dominii translativâ fiat hæc traditio*, prout
*tradens est dominus vel non, per l. 4.C. de contrah. emt.
l.24.C. de R.V.l.20. §. fin. de A. R.D.l.25.de Usucap. Bachov.
ad §. 40. J. de R.D.* Hæc causa dicitur justa in specie
ratione usucaptionis, quatenus ei in acquisitione adsi-
stit b. vel m. fides. Quà ratione creditor est extra condi-
tionem usucapiendi negativè; Malæ fidei verò posses-
sor privativè Bachov. *ad VVes. n.3. vers. tamen. de A.P.*
Aliter verò justa causa dicitur respectu perceptionis
fructuum naturaliū, & potissimum ad factum pertinet,
non ad jus. *l. 48. §. 1. de A. R. D.* Hæc obiter. Sequit-
ur itaque exinde, quòd si unā cum possessione domi-
nium transferatur, constitutarium, vi hujus traditio-
nis, possessionem itidem in alterum per ejusmodi con-
stitutum transferre non prohiberi. *arg. l.18. pr. de A.P.*
Tiraqv. d. l. ampl. 22. n. 1.

LXXIX. (2.) *Quòd venditor, cui ex lege con-
tractūs emtori suo possessionem tradere l. 11. de A. E.*
aut à tempore perfecti contractūs ad traditionem usq;
rem custodire & dolum & culpam præstare incumbit
*l.5. §. 2. commod. non verò periculum l. 7. seq. de peric.
& commod. rei vendit. ab ejus postmodum traditione,*
si rem venditam constituat liberetur. *Alex. conf. 42. n.
2. nec moram ullam committat l.13. §. 20. de A. E. Co-
stat. in l. 22. de R. C. Menoch. de arbitr. quaest.lib.2. cas.
220.* Hinc postea emtori non competit actio ex emto,
sed potius Rei Vindicatio, aut publiciana in rem actio,
aut interdictum uti possidetis Tiraqv. *d. tr. p. 1.n.7.* Ex-
cipe tamen si intra certum terminum realiter tradere
per-

permisit; tunc enim ex stipulatu ad præstandum inter-
esse conveniri potest. l. 1. l. 3. C. de usur.

LXXX. (3.) Quod donatio inter virum & uxo-
rum it. inter patrem & filium, quæ regulariter non va-
let. l. 3. §. 20. C. de don. i. u. & u. l. II. C. de donat. nisi in qui-
busdam casibus exceptis, de quibus vid. Gail. 2. obs. 40.
Fachin. contr. 74. Mynsing. 2. obs. 38. quamvis non pri-
us confirmetur morte donantis Nov. 102. l. 35. C. de
don. i. u. & u. quām tradita sit possessio l. 23. l. 32. §. 2.
D. eod. eadem tamen intervenisse dicatur traditio si
constitutum hoc accesserit. arg. d. l. 23. d. t. cūm tradi-
tio rei donatæ etiam per acceptilationem, remissio-
nem & factam traditionem fieri possit. Bachov. ad Tr.
v. 2. D. 18. th. 4. L. e. Tiraqv. p. 1. n. 49. seqq.

LXXXI. (4.) Cūm certum sit maritum in resti-
tutione dotis soluto matrimonio, beneficio gaudere
competentia l. 12. sol. matr. l. 17. de re judicat. nisi rem
iterum tradiderit l. 9. de condic. indeb. idem prope-
modum de Constituente erit dicendum, prout testatur
Tiraqv. p. 1. n. 19. qui postea hoc ad donantem quoq;
ampliat n. seq.

LXXXII. (5.) Creditor, cūm aliæ virtute pacti
executivi debitoris bona propriâ autoritate post mo-
ram occupare nequeat, l. 7. ad L. Jul. de vi priv. & l. 13.
quod met. cauf. Dn. Carpz. Iprud. for. p. 1. c. 32. d. 27.
si tamen pacto illo clausula constituti accesserit, pro-
lubitu facultatem habet ingrediendi. Utitur enim
jure possessionis lux per traditionem hanc acquisitæ.
Menoch. de adipisc. poss. rem. s. n. 36. in tantum, ut vi
armatâ quoque contra resistentem debitorem ingredi
possit. l. 17. de vi & vi arm. Coler. de P. E. p. 1. c. 10. n.
183. nisi prius viam judiciariam sit secutus arg. l. 2. C. de

j. emphyt. l. 23. §. f. quod met. caus. Tiraqv. p. 1. n. 39. &
42. Cravett. conf. 437. n. 1. aut ex intervallo hoc faciat,
publicâ autoritate destitutus. Castrensl. conf. 10. n. 4. lib. 1.

CAP. II.

De Effectu Orto.

LXXXIII. Vidimus Effectum primum una cum
consecutiis ex illo profluentibus. Superest effectus
ortus, nimis ipsa remedia possessoria quæ nostræ per
constitutum traditioni competunt. Hahn. ad Vvesenb.
de A. P. num. 8. vers. se constitutat in fin.

LXXXIV. Illa remedia sunt vel ordinaria, ut 1.
Interdicta retinendæ & recuperandæ possessionis, tamen
directa ratione rerum corporalium, quam etiam utilia
ratione rerum incorporalium Menoch. remed. re-
tin. 3. n. 103. & rem. recip. 1. qv. 8. Gothofr. ad l. 1. §. 6. uti
posid. §. 6. 3. de interd. l. 1. pr. §. 1. seqq. de vi & vi armat.
2. Actiones, strictius hoc vocabulo sumto, l. 1. §. 4. uti
posid. non quat. includit interdicta l. 37. de O. & A. Sunt
autem illæ actiones de possessione recuperandâ (de ac-
quirendâ non sumus solliciti) quas longa serie profert.
Menoch. intr. de adipisc. ret. & recip. poss. Quarum
tametsi quædam ad judicium spectent petitiorum, atq;
ita principaliter sint inductæ, non tamen obstat, quod
minus & certâ ratione sint remedia possessoria, quat.
nimirum iis de possessione agitur. Vid. Contard. d. tr. in
ampl. n. 36. De retinendâ possessione nulla datur actio,
sed interdictum & exceptio. Illud actori, hæc posse-
sori reo competit ex variis causis. d. l. 1. §. 4. uti posid.

LXXXV. Extraordinarium & subsidiarium reme-
diū est officiū judicis, quod reliquis deficientibus in-
tentatur. Clud. d. tr. c. l. num. 113. Præterea quoque ra-
tione

tione domini una impretri competit Rei vindicatio vel publiciana in rem actio, teste Tiraqv. pin. 7. Si enim Constituens rem restituere detractat, spoliatus dicitur Constitutarius possessione suâ. Id. p. 2. ampl. II. n. 4.

LXXXVI. Nec prætereundum duxi singulare illud remedium. ex l. fin. C. de A. P. ubi constitutario datur conditio adversus constituentem, cùm possessionem dereliquerit, vel alii prodiderit, desidiâ forte aut dolo, ut locus aperiatur alii eandem possessionem ingrediendi. Hic admodum inter se digladiantur Dd. Ali hoc remedium sit retinendæ an recuperandæ possessionis? Verum si dicendum quod res est, pro re natâ utrumq; concedere possumus. Quoad prius quidem quat. constituens reliquit possessionem arg. l. 3. §. 8. de A. P. vel extraneo prodidit, nullo tamē alio possessionē ingresso per d. l. fin. vers. nihil penitus. junct. l. 44. §. 2. de A. P. Quoad posterius verò quat. alias simul possessionem fuerit ingressus d. l. vers. sed & ipse. it. vers. sal. va. Frustra enim domino daretur actio, si possessionem retineret, cùd quod nullum tenuerit damnum s. jacturam. Menoch. de recuper. poss. rem. 14. n. 9. Joh. Aloys. Ricc. p. 2. collect. decif. 406. in pr.

LXXXVII. Nec minus solliciti sunt controvrentes: An hoc remedium contra tertium quoq; possessorem intentari possit? de quod dubito 1. cum hoc ex textu ipso probari nequeat. 2. nec argumento legis, quandoquidem Lex illa sit nova Justiniani, quæ non facile ad consequentias trahenda. 3. quod Constitutarius adversus invasorem aliis remedii sit munitus, nimis. conditio ex l. fin. C. unde vi, & aliis, quæ jam non moror. Add. Fachin. l. 8. contr. c. 12.

LXXXIX. Sed quibus remediiis constituens de-

tentionem suam poterit recuperare? 1. actione ex locato ad interesse deperdit, si à Constitutario fuerit turbatus, quo minus re iterum conductâ frui possit. Menoch. remed. recup. 17. n. 21. Contard. ad d. l. un. lin. 21. n. 9. 2. actione contra Constitutarium, de cedendo interdicto uti possidetis, vel unde vi, si à tertio sit turbatus vel dejectus. Menoch. leit. Contard. d. l. n. 20. 3. officii judicis imploratione arg. l. 27. de donat. Menoch. rem. ret. 19. n. 18. & rem. recup. fin. n. 21. Frideric. Mindan. de mater. poss. c. 3. n. 4. Paul. à Castr. ad. l. 27. n. 5. & ad l. 1 pr. n. 6.

LXXXIX. Præterea Ampliations quasdam addunt Dd. quas vocant practicas, nimis. 1. quod remedio d. l. fin. experiunti referri nequeant exceptiones respicientes petitorum Ant. Fab. lib. 7. C. tit. 7. per l. 12. §. 1. de A. P. Jaffred. Lanfranc. Balb. cent. i. decis. 84. arg. c. 1. X. de resit. spoliator. Anton. Thesaurar. decis. pedemont. 125. Gutierrez. de juram. confirmat. p. 1 c. 23. num. 32. 2. quod illi non possit opponi reconventio, quia est actio possessoria momentanea. Fab. d. l. def. 26 per l. f. pr. de appell. recip. junct. arg. l. un. C. si de moment. pos. fuerit appell. 3. quod eō remedio possit uti, in quem jus suum Constitutarius translulit. Tiraqv. d. tr. p. 2. ampl. 22. Plures vid. apud Fab. d. l. def. 2. & 40. it. tit. 10. def. 5. Matth. de Afflict. decis. Neapol. 139. num. 2. seqq.

XC. Hæc verò omnia dicunt intelligenda esse i. Specialiter & expressè implorato hujus legis remedio, nec sufficere clausulam constituti possessorii Ant. Fab. def. 12. num. 5. neque clausulam; peto mihi jus & justitiam administrari. Anton. Thesaur. decis. Pedemont. 53. num. 5. 2. non dari adversus eum, qui sub hastâ & autore prætore quid sibi comparavit Fab. def. 6. num. 4. per l. 13 fam. ercise. arg. l. 114. §. 14. circ. fin. de leg. 1. l. 3. §. 1. de reb. eor. quis sub tutel.

CAP. III.

De Contrariis.

XCI. Et ita absolvimus quoque Effectus Traditionis per Constitutum. Ne tamen quid desit, per paucis subjungere lubet Contraria, quomodo scil. Traditio hæc constitutitia iterum dissolvatur. Quibus deniq; colophonis loco Affinia ad necesse mens est.

XCII.

XCII. Dissolvitur itaque (1) si constituens tempore facti Constituti non possidet civiliter. Is enim cum nec vere tradere possit quod ipse non habet, nec ficte poterit l. 16. de R. C. Hinc allegans rem sibi per traditionem Constitutitiam quasitam, necesse habet probare Constituentem tempore Constituti possidente, idque cum agatur de præjudicio tertii. Mascard. de probat. verb. constitutum. concl. 422. Menoch. de probat. concl. 422.

XCIII. (2) Cessante titulo, vel re simulata gesta. Annulatio enim contractu principali, annullatur & ejus accessorium. c. accessorium. de R. J. in 6. l. 187. de R. J. Cravett. consil. 106. num. 4. Et hoc procedit, si ab initio statim titulus sit nullus. Nec validitate constituti quis uti poterit, pendente lite super nullitate contractus, in quo est appositorum. Ludov. Post. tr. demandat. manuten. obs. 20 num. 45.

XCIV. (3) Retraditione. Cum erim Constitutum non maneat in terminis nudi consensus, sed accedente traditione si età veram transferat possessionem, per superioris tradita, necesse utique erit, ut quod intervenit, rufius in contrarium agatur, sive vere sive ficte hoc fiat. l. 58. de parr. l. 1. seq. C. quand. lic. ab emt. disced.

XCV. (4) Reali possessionis apprehensione. Regulare quippe est, quod ubi veritas locum habet, fictioni non inveniatur locus l. 23. de liber. & posthum. l. 8. de castr. pecul. nisi ad diversos fines tendant Gotofr. ad d. l. 23. Idem sentiendum, si postea Constitutarius possessionem realiter apprehendat, reque iterum cadat. Licit enim ad Constituentem illa iterum perveniat, non tamen vi præcedentis Constituti tenebitur. Tiraqv. p. 2. ampl. 5. num. 1.

XCVI. (5) Morte constituentis. Ipsi namque non ejus heredibus concessa est detentio l. 12. §. 1. ibique Gothof. de precar. c. fin. X. eod. possessio tamen Constitutarii non interrumptitur, quia illam animo adhuc retinet. Tiraqv. p. 2. ampl. 14. n. fin. Non autem morte Constitutarii, idque vel ratione ipsius constituentis heredum nomine tenentis l. 8. §. 1. l. 12. §. de precar. vel ratione heredum, ubi possessio illa suspenditur, donec hereditatem nacti sint, l. 30. §. 5. l. 23. de A. P. l. 35. de Usurpat. Covarruv.

tom. 2.

*com. 2. var. resol. lib. 3. cap. 5. Tiraqv. tr. Le mort saist le vif.
decl. 3. num. 2. Gail. 2. obs. 129.*

XCVII. (6) Finito & resoluto titulo. Sic debitor **omnia** sua bona creditori obligans, & eadem se nomine ipsius possidere constituens, si postea solvit debitum, aut alio modo latifaciendo se liberat, extinguitur id constitutum, quia id tacite actum videtur l. 11. & ibi gl. de precar. Resolutivæ enim conditiones perfectionem actus quidem non remorantur, perfectos tamen resolvunt, ut retro pro infectis habeantur. Dn. Franzk. comm. ad tit. de leg. commiss. num. 3.

XCIX. (7) Solvitur denique vel ex inhabilitate personarum, vel dolo, vel consuetudine loci non nisi veram Traditionem requirente, vel alio modo. De quibus omnibus vide sis Tiraqv. intr. de jur. Const. poss. Joh. Pet. de Ferrar. in prax. aur. Coler. de P. E. d. l. Coras. 6. Miscell. 13. Gail. 2. obs. 152. & alios hinc inde allegatos.

CAP. IV. De Affinibus.

XCI. Restant adhuc expedienda Affinia. Ubis se offert
(1) Ex jure Civili Traditione per nudam voluntatem, cum res ex alia causa apud alterum sit, §. 44. J. de R. D. junct. l. 9. §. 1. de publ. in rem act. l. 62. pr. de evit. item Traditione per aspectum l. 1. §. 21. de A. P. Huc quoque alii fidei Traditionis modi pertinent, quos subens prætero.

C. (2) Ex jure Canon. Precaria, quando scil. aliquis singularis animi gratitudine motus, vel quod Oeconomus alicujus Ecclesiæ rem ecclesiasticam fruendam illi concedat ad vitam, vel ad certum tempus, eam sibi præscribit legem, ut Ecclesiæ in Eleemosynam det prædium quoddam ex bonis suis, in qua sibi retineat precariam possessionem & quidem ad vitam vel ad certum tempus; quo finito utriusque prædii plena possessio ad Ecclesiam revertitur. Hinc et. t. X. de precar. it. c. precaria 10. qv. 11. Vid. Cujac. ad tit. 9. lib. 1. & ad tit. C. de jur. emphyteut. Sed hæc de nobilissimâ hæc Traditionis per Constitutum Materiâ dicitur sufficiant. Quod reliquum est peto à te B. L. ut hæc omnia æqui bonique consulas, & nostris imposteriorum conatus faveas.

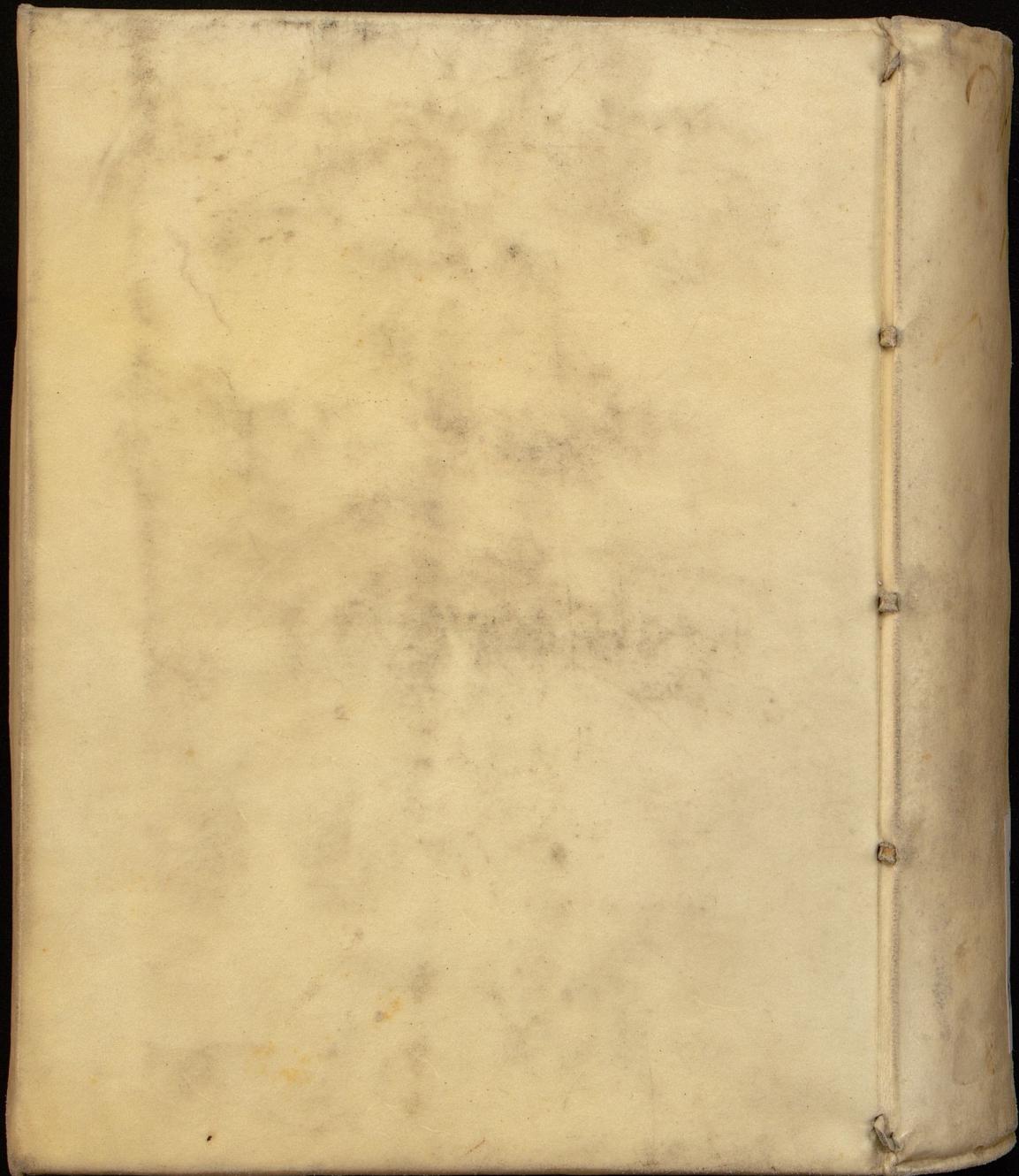
D. S. G.

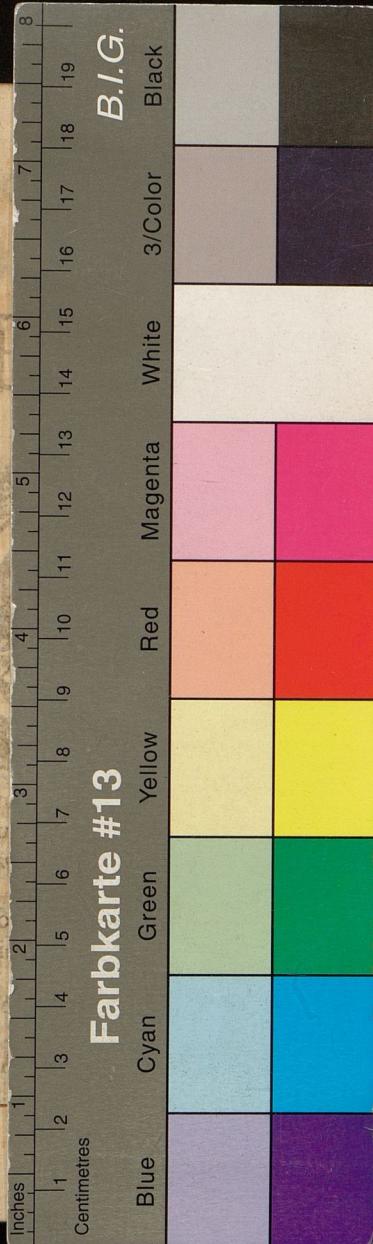
99 A 6924

58

V3 17

Q. D. B. V.
DISSE^TATI^O IN AUGURALIS
JURIDICA
Dc
TRADITIO-
NE PER CONSTITU-
TUM,

Quam
AUTORITATE atque INDULTU
MAGNIFICI ET AMPLISSIMI JCTORUM ORDI-
NIS IN CELEBERRIMA UNIVERSITATE SALANA

PRÆSIDE

Nobilissimo, Amplissimo, Consultrissimo & Excellentissimo
DN. JOHANNE CHRISTO-
PHORO Falchner / J. U. D. & Prof. Publ. cele-

berrimo, Consiliario Saxonico, Curia Provincialis, Facul-
tatis Juridicæ & Scabinatus Adseffore gravissimo,

p. t. Decano spectatissimo,

Patrono atque Promotore suo aeternum venerando,

PRO LICENTIA

Summos in Utroque Jure Honores, Privilegia & im-
munitates ritè consequendi,

publica disquisitione submittit

JOHANNES CASPARUS HORN

Chemnit. Misnic.

In Jctorum Auditorio

Ad d. 3. Mart. Horis ante & pomeridianæ.

JENÆ, Typis JOHANNIS WERTHERI, cfo loc LXV.